

mig derimod, at det maatte haade være enhver Statsborgeris Pligt og tillige hans Ret, som Følge af hans Valgret, at deeltage i Udredelsen af denne personlige Skat. Jeg skal imidlertid naturligtvis ikke i dette Dødblik komme ind paa dette Spørgsmaal. Men endogaa over denne Vending sætter jeg dog den, som Udvalget tidligere har foreslaaet burde foretages med Hensyn til Reglerne, nemlig at de kun skulle gjælde for een Skatteligning. Herpaa lægger jeg fortrinsviis Vægt. Det forekommer mig nemlig, at saaledes som Landstingets Stilling er — og der er neppe Dødbentis til, at den vil blive anderledes — er det det andet Thing, som har den alvoveiende Indflydelse paa at bestemme Bevillinger og Skatteudskrivning, og det forekommer mig som Følge deraf med Hensyn til Skatteudskrivningen — navnlig naar denne endogaa, og det er ikke ved det foreliggende Lovforslag afgjort, at det ikke vil kunne skee, kan skee ved Indførelsen af en Bestemmelse derom paa Finantsloven —, at Landstinget ikke vil have ligeberettiget Indflydelse med det andet Thing paa at nægte, nedsette eller bestemme Statteprocenten. Dette ligger i den grundlovmæssige Stilling, som Folkethinget har med Hensyn til Finantslovens Behandling. Derfor nu denne Lov skal gjælde for to Ligninger og altsaa for et Tidrum af 3—4 Aar, saa forekommer det mig, at man vil kunne benytte den til i den Tid at foretage mange og store og indgribende Reforme i vort hele Skattevesen. Der vil da ganske vist ikke mindst i den kommende Sessjon — hvad det allerede er bebudet — blive lagt stærkt Eftertryk paa, at Ministeriet fremmer en stor Deel af de store Beskatningsreformer, som man synes at vriste i det andet Thing. Saalænge vi have det nuværende høitærede Ministerium, har jeg nu vel ikke nogen Frygt for, at det jo fra dets Side vil blive forhindret, at andre Reforme gennemføres end saadanne, som vistelig ere hensigtsmæssige, og som Staten har Raad til. Men det er jo dog tænkeligt, at der kunde komme

andre Ministre, som med ikke mindre Nidkjerhed muligens vilde have mindre Maadehold og Besindighed med Hensyn til disse Reforme end de nuværende høitærede Medlemmer af Regjeringen, og der vilde da være en ikke ringe Fare, hvis det Bærn, som for Landstingets Bedkomende ligger i den Umstændighed, at det mangler de fornødne Pengemidler til saadanne Reforme, savnedes, og om Vægten altsaa ene maatte lægges paa, at der i Landstinget iøvrigt var den fornødne Modstandskraft til uden et saadant naturligt Bærn, at forhindre saadanne Reformers pludselige og ubesindige Gjennemførelse. Jeg beklager, at det viser sig at være Tilfældet, at saa falder en af Landstingets Støtter og saa en anden bort. Dette ligger imidlertid i de menneskelige Forhold, og vi kunne ikke vente, at der altid vil findes lige store og lige stærke Kræfter i Thinget. Men jeg har en Frygt for, at der ved store Reformbevægelser vil behøves særdeles kraftige Støtter for at hævde Landstingets hele Ansæelse og hævde dets hele Indflydelse paa Lovgivningsarbejderne, saa at halsbrækkende Reforme ikke overvælde os. — Jeg frygter altsaa for, at man, ved nu at give Indflydelsen paa Skatteudskrivningsreglerne fra sig, skal gjøre det overordentlig let for Folkethinget at bevilge Skatteudskrivningen paany, og at dette endog vil kunne skee ved i Finantsloven at indsette Statteprocenten. Ere Reglerne færdige, saa at der ikke med Hensyn til vises Affattelse kan reises nogen Modstand herfra, saa ligger der deri en stor Fare for Landet, for Thingets hele Stilling, en stor Fare. Og den Forandring, som vilde foregaae i Loven derved, at man nu indskrænkede Varigheden af den, vilde vistelig have større Betydning for dette Thing, end den kunde have for det andet. Jeg er vistelig ikke nogen Under af, at vi skulle begynde paany at behandle Statteregler maaskee om kort Tid. Men hellere end at opgive Landstingets hele nuværende Indflydelse paa Skatteligningen, som kun fuldstændig kan hævdes igjennem dette